

నా యిల్లాలు పేరు జానకి. పచ్చగా పొడుగ్గా ఉంటుంది. అందమయినవాళ్లలోనే లెఖ. అందరి తోపాటు సౌందర్యపోషణ అంటే శ్రద్ధే. సబ్బు బిళ్లతో ముఖమూ చేతులూ తోముకుంటుంది గాని మా ఓవర్సీరు గారి భార్యలా వారానికో సబ్బిళ్లా పక్షానికో స్నో బాటిలూ కావాలనదు. తెల్లనిచీరలూ, దళసరిజాకెట్లూ యిష్టం గాని లోపలిబాడీ పైకగపడేట్లు ఉల్లిపొరగుడ్డలు కట్టడం గిట్టదు. ఈమధ్య గజ్జలవడ్డాలం కావాలంది. 'ఓవర్సీరు గారు అప్పుచేసి భార్యా పోరుపడలేక వడ్డాలం చేయించాడు. నన్నుకూడా ఆపని చేయమంటావా' అన్నాను. ఆమె మర్గా మాట్లాడలేదు. మా కూతురు 'స్వతంత్ర' పుట్టకమునుపు కృత్రిమసాధనాలతో సంతాననిరోధం చేయాలని ప్రయత్నించాను. ఆలా చెయ్యడంవల్ల ఆలుమగలు మరికొన్నాళ్లు సుఖం అనుభవించవచ్చుననీ, ఆడుదాని అందం చెడదనీ బోధించాను కాని నామాట పడనివ్వలేదు. స్త్రీలకు చిన్నవయస్సులోనే బిడ్డలు కలుగాలనీ, అలాఉండడం అందమనీ, కావలసిన పిల్లలు పుట్టినతర్వాత సంతాననిరోధం చేయాలనీ మా జానకి వాదం.

ఆడువారి ఆరోగ్యానికి గృహకృత్యాలు స్వయం గా చేసుకోవడం అవసరమని ఆమె అంటుంది. నిండుగర్భిణి గా ఉండే తను పనిచేస్తుంది. అందుచేతనే ఆమెకు సుఖప్రసవము లభ్యమట. ఇంటిలో ఎంత వండినదీ నన్ను ఎప్పుడూ చూడనివ్వదు. చూస్తే కేసు తక్కువతినడం, వెనుక వారికి మరికొంత మిగల్పడం కలుగుతుందట. మగవారితోపాటు యింటి ఆడు వాండ్లకూడా తింటే సంతారం ఆగదని ఆమె సిద్ధాంతం. మత్స్యమాంసములు తినదు. కాని కోడి గ్రుడ్లు తింటుంది. వీట్లలో స్థూలదృష్టికి కనుపడే

ప్రాణంలేని కారణంచేత తినవచ్చునని సమాధానపర్చు వుంటుంది.

'కొర్రగింజంత కోడలుంటే ఆత్తకు కొండంత జ్వరం' అనే సామెత మాయింట వర్తించదు. మా ఆమ్మ గారు కూతుర్ని కోడల్ని ఒకేవిధంగా చూస్తుంది. ఒక వేళ ఏదయినా తొందరపడి జానకి మాటలాడినా నేను కన్ను లెర్రజేస్తాను. తక్షణం అత్తగార్ని ననుస్కరించి తప్ప క్షమించమంటుంది. అంతటితో రాజీ పూర్తి అవుతుంది.

నా యిల్లాల్నికే సంగీతం అంటే యిష్టం. వీణగాని, ఫిడేలు గాని పాడడంరాదు. హాగోన్మినియం అంటే గిట్టదు. హాగోన్మినియం హైందవసంగీతానికి సరిపడదనినీ, సెలయేటిప్రవాహంలో కొట్టుకుపోయే పుడక కులా, హాగోన్మినియంమీద పాటకు వ్యక్తిత్వ ముండదనినీ ఆమె అభిప్రాయం సినీమాలలో పాటలు విన్నా సంతోషమే. కాని మహాపతివ్రతల పాత్రలు కేవలము వ్యభిచారవృత్తిలోఉన్న స్త్రీలచేత ప్రదర్శింపబడుచున్నాయనీ, సినీమాలలోని కొన్ని ఘట్టాల వల్ల నిష్కళంకమగు కొందరి ప్రతివ్రతల హృదయాలు చల్లొన్నాయనీ చాలమంది యువకులు కన్యలు పతనము జెందుచున్నారనీ విమరం.

జానకి సతీతులనివంటి మహాసాధ్వి కాదు. సతీతులనిలూ ఉండడానికి యిష్టపడదుకూడాను. కాని మా ప్లేడరుగారి భార్యలా బహారులో భార్య చెప్పలు కొనుక్కోవడం, ఆమె చెప్పలు తనభర్త మోసుకు రావడం సహించదు. భర్త చెప్పిందల్లా తూచా తప్పకుండా నమ్మవలెనని గాని, నడువవలెనని గాని ఒప్పుకోదు. భేదాభిప్రాయం ఉన్నప్పుడు యిద్దరూ వాదించవచ్చును. ఒకరినొకరు సరిచేసుకోవచ్చును. ఆలుమగ లిరువురు అసిస్టెంటుమాస్టరు, పౌడ్

గృహలక్ష్మీ

మాష్టరుడున్న సంబంధంలో ఉండాలిగాని, బంట్లో తు హెడాప్టారు ఉన్నట్టు ఉండకూడదు. ఆడుది స్వతంత్రించి ఉద్యోగంచెయ్యడం అంటే జానక్మి యిష్టం ఉండదు. మా గుమాస్తాపెళ్లాం మగోజ్జోల్లో మాష్టరీ చేస్తుందని విన్న రెండుగోజులు జానకి వచ్చు ఆపుకోలేకపోయింది. పూర్వం సీత, దమయంతి, భర్తలను విడిచి ఒక్కనిమిచంఅయినా ఉండలేకపోవడం, యిప్పుడు కేవలం డబ్బుకోసం భార్యభర్తలు వేర్వేరుచోట్ల ఉద్యోగులుగా ఉండటం కాల వైపరీత్య మంటుంది. కాని స్త్రీదర్శన భార్య గుమాస్తాగా పనిచెయ్యడం, డాక్టరుభార్య కాంపాండరుగా ఉండటం ఆక్షేపింపదు.

వారాపత్రికలు బల్లమీదఉంటే ఆమె బొమ్మలు చూచి మానేస్తుంది. బొమ్మలంటే జానకి చెవి గోసు కుంటుంది. కాని తన పడకగదిలోకూడా యూరపు దేశకన్యల దిగుంబరచిత్రాలుండనివ్వదు అవి అల్పం లో ఉండవలసిందే కాని బయట ఉండతగవటం మొన్న మా పొరుగింటిదంపతులు ఫోటో తీయించు కున్నారు. భార్య కుర్చీమీద కూర్చుంది. భర్త నిల పడి ఉన్నాడు. అది భారతదేశమందలి పత్రికల లక్షణం కాదనీ, పాశ్చాత్యలక్షణమనీ నిరసించింది. ఆప్సవప్పడూ 'గృహలక్ష్మీ' పత్రిక చదువుతుంది. కాని కుప్పతిప్పలుగా ప్రకటనయ్యే 'నవ్వుపత్రిక'లను చూస్తే మండిపడుతుంది. వాటిని నవ్వుపత్రిక లనుటకు మారుగా 'రంగుపత్రిక'లనుట సరసమనిన్నీ వాటిని బహిష్కరింపకుండుట సంఘమందలి వేరు పురుగులను నశింపజేయకుండుటనిన్నీ అంటుంది.

జారత్వం అంటే జానకికి ఎంతమాత్రం గిట్టదు. ఈ విషయంలో ఆమె ఉద్దేశ్యం చదువూర్తంగా ఉంది ఈగోజుల్లో మగవాడు తనభార్య అధ్యాత్మ రామాయణోర్తనలు పాడాలంటాడు పొరుగింటివాడి భార్య ఎంకిపాటలు పాడితే వినాలంటాడు. అలాటివాళ్లకు యిలా సమాధానం చెప్పాలట 'మారు భార్యనగు

నన్ను విడిచి పరభార్యను పొందుతున్నారు. నాకు మీవల్ల సుఖంలేదు. కాబట్టి నేను ఎవరితో చూచు కుంటాను' అని ఖచ్చితంగా చెబితే నూటికి 90 కేసులు కుదురుతాయిట.

వితంతువులకు ద్వితీయవివాహం చేయడం ఒప్పు కుంటుంది కాని పిల్లలున్న వితంతువులు పునర్వివాహం కోరడం ఏవగించుకుంటుంది. జానకి బయలుజేరిన గోజుల్లో మా హెడాప్టారు భార్యలాగ తల దువ్వుకోక చీరవిడువక చెంబొక టుచ్చుకుని చెరువు గట్టమీద పెత్తనాలూ చెయ్యదు; కాదేజీలో చదువు కుంటున్న మా స్నేహితుగారి కూతుర్లాగ బయటజేరిన గోజు లేవో యితరులకు తెలియకుండా ఉండేట్టూ ప్రవర్తించదు. శుక్రవారపు నోము ఆమెకు మిక్కిలి యిష్టం. వ్రతసందర్భాల్లో ధనికులగు వ్రాహ్మణులకు విలువగు దానాలుచేయక ఆడబ్బుతో వర్ణవివక్షత లేకుండా బీదలకు అన్నముపెట్టడం పుణ్యతరమం టుంది. ఈకాలపు క్రైస్తవుల ఆరాధనమందిరాలు చాలాభాగం పెండ్లిజేరాల చావుళ్లుగా మారిబో తున్నాయని విషాదపడుతుంది.

మాకు స్వతంత్ర అనే కూతురుందని పైనవ్రాశాను. కట్నంఅడిగే అల్లునికి యీపిల్లను జానకి యివ్వదట. కట్నం అడుగుకుండా పిల్లయే కావాలన్నవానికి ప్రేమపూర్తిగా పిల్లపై ఉన్నట్టు నిర్ధారణట. ఆప్సడు నే నిలాఅన్నాను. 'అన్నిలక్షణాలు ఉన్న పిల్లవాడు మన స్వతంత్రను కట్నంమీద ఆశలేకుండా కావాలంటాడు. కాని వాని తల్లిదండ్రులు కట్నం యిస్తేనేకాని పెళ్లి జరుగనివ్వమంటారు. ఆప్స డేం జేస్తావు?' అలాంటి సందర్భంలో యివ్వవచ్చునని జానకి తన అభిప్రాయం సంస్కరించుకుంది.

హెడాప్టారింటికి, స్నేహితుగారింటికి మధ్యలో ఉంది మాయిల్లు. మాయింట్లో హెడాప్టారింట్లో ఉన్నన్ని ప్రాచీనపద్ధతులూ లేవు. స్నేహితుగారింట్లో ఉన్నన్ని పాశ్చాత్యపద్ధతులూ లేవు.